

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1924. évi március hó 23-dn
 II. Évfolyam, 6-ik szám.
 Megjelenik havonta kétszer

Concord St. Brooklyn, N. Y.

Előfizetési ár egy évre:

Éveskában . . . . . \$ 1.00

Évi díj . . . . . \$ 1.50

Induló szám ára . . . . . 5 cent

Second class matter April 12,
 at the Postoffice Brooklyn, New
 under the Act of March 3, 1879.
 (Sec. 415, F. L. and R.)"

Printed in Roumania.

III. évfolyam. 1924 március 23-án. 6-ik szám.

AZ „ARANYKORSZAK“ TARTALMA:

TÁRSADALOMTUDOMÁNY

<i>Az amerikai bevándorlás égető problémája</i>	83
<i>A mostani bevándorlási törvény</i>	83
<i>A nagy tőke be akar avatkozni</i>	84
<i>A megszorítás okai</i>	84
<i>Érvek a nagyobb bevándorlási szabály mellett</i>	84
<i>Bevándorlás Kanadában</i>	84
<i>A Kelet- és Dél európai bevándorlók</i>	85
<i>A bevándorlók becsempészése</i>	85
<i>Az írás-olvasás vizsgálja</i>	85
<i>Ellis Island</i>	85
<i>Én vagyok a háború</i>	91

VALLÁS ÉS FILOZÓFIA

<i>Mikor Isten egyedül volt</i>	85
<i>A dicső isteni tulajdonságok</i>	85
<i>A rossz megengedése</i>	87
<i>A változhatatlan</i>	87
<i>A kétpeccétes tekercs</i>	88
<i>„Méltó a Bárány“</i>	88
<i>Kérdések és feleletek</i>	95
<i>A gyermek és a Biblia</i>	92
<i>Jézus gyermek szeretete</i>	92

TERMÉSZETTUDOMÁNY

<i>Dr. Ábráms és az electronelmélet</i>	89
<i>A ködcseppek és az atomok megszámlálása</i>	89
<i>Electron</i>	90

„The Golden Age“

Mart. 23. 1924.

Published Semi-Monthly, Vol. III. No. 6.

Published by *The Golden Age*, Straşba, Filipescu 10. Cluj, Transylvania, Romania.

Szerkeszti: *Faluvégi Dénes*

Yearly subscription price . . . . .
Canada and Miscellaneous foreign . . . . .

Entered as second class matter April 1923. at the Post Office at Brookline, Mass., under the act of March 3rd 1879. (Sec. 415, P. L. and. B.)

A TÉNY-, A REMÉNY- ÉS A MEGGYŐZŐDÉSEN ALAPULÓ FOLYÓIRAT

MEGJELENIK MINDEN MÁSODIK VASÁRNAP. * * * * *

III. Évfolyam.

1924. Március 23. vasárnap

6. szám.

AZ AMERIKAI BEVÁNDORLÁS ÉGETŐ PROBLÉMÁJA

Az amerikai bevándorlás kérdése Európa népeit manapság nagyon közelről érinti. A háború folytán elszegényedett európai országokban a kivándorlási láz olyan méreteket öltött, mint azelőtt soha. Ezzel szemben Amerikában egymást érik a kivándorlás újabb és újabb korlátozásáról szóló törvények. Alábbi cikkünk megvilágítja a kivándorlás kérdésének minden oldalát és sok olvasónk, akit a dolog közelebbről érdekel, bizonyára nagy érdeklődéssel fogja olvasni. A cikk szerzőjének a helyszínen közvetlen közelről volt alkalmát a bevándorlással foglalkozni és a statisztikáit és adatait a legmegbízhatóbb helyről szerezte be.

A bevándorlás kérdése az Egyesült Államokban a napirenden lévő kérdések között első helyre került, és minden jel arra vall, hogy a legközelebbi elnökválasztás ennek a kérdésnek a jegyében fog lefolyni.

A bevándorlási hivatal vezetése a munkaügyi államtitkár kezében van, még pedig azért, mert a nagymérvű bevándorlás közelről érinti a munkapiacot, lenyomja a munkabéreket és az ezzel járó zsákmányokat csak jelentéktelen mérvben ellenkező azoknak az iparcikkeknek némi meggyógyulása, melyeket a munkások használnak. Az Amerikában gazdasági depresszió jelentkezik, úgy mindig a bevándorlási politikát támadják és a támadást igen gyakran nyomon követik a követelés, hogy egy bizonyos időre mindegyik bevándorlást meg kell tiltani.

Aláhányszor itten kedvezők a viszonyok, amelyek együtt járnak a fellendülés okozta magasabb munkabérek, a nagy munkaadók mindig liberálisabb bevándorlási politikát követelnek. A nehéz munka nagy részét a „fokeigner”-ek (idegenek) — ahogyan őket itten nevezik — végzik Amerikában.

Egy alkalommal Davis, munkaügyi államtitkár a kongresszuskonnan mondott beszédében kijelentette, hogy az ok, amiért karácsonykor 1100 számfő bevándorlót bocsátott be, az volt, hogy ő maga is vissza tudott emlékezni arra az időre, amikor az ő anyja, mint bevándorló jött Ameri-

kába ugyancsak apró gyermekkel, amelyek egyike maga az államtitkár volt. Davis államtitkár néha naponta 300 felebbezést intéz el.

Egy férfinak, aki ilyen állásban van, nagyon körültekintőnek és meggondoltnak kell lennie, és meg kell hogy legyen benne a szájalomérzés a szerencsétlenek és a rokonszeny a szegények iránt. De az általa végrehajtandó törvényeket is hasonló szellem kellene hogy áthassa, — ami azonban sajnos, nem így van.

A MOSTANI BEVÁNDORLÁSI TÖRVÉNY

A mostani bevándorlási törvény, amelyet 1921 májusban hoztak és amely 1924 júliusig marad érvényben, úgy intézkedik, hogy az 1910-iki népszámlálás szerint Amerikában élő nemzetiségek csak három percentjét szabad beengedni a külföldről egy év alatt, és több mint egy országra eső hányad húsz percentje egy hónapban be nem bocsátható.

Ezt a törvényt 1921-ben pánikszzerű állapotban szavazták meg, amikor a bolsevizmus tetőpontját érte el, amikor egyes hiszékeny amerikaiak minden bevándorlót azzal gyanúsítottak meg, hogy meg akarja buktatni az Egyesült Államok kormányát. Ezt a pánikot a nagy üzletemberek gyártották azzal a megfontolt céllal, hogy füstfelhőkként használják háborús zsákmányuk elleplezésére. Eszközeik voltak: a sajtó, a papok és az úgynevezett igazságügyi reszort. A gépezet nagyszerűen dolgozott, ami a zsákmány megtartását illeti. A törvény, ha némi tekintetben rossz is, más tekintetben türethető.

A törvény jó oldala, hogy jobb emberanyag vándorolt be, mint a törvény életbelépte előtt, és korlátozta a bevándorlók számát annyira, hogy a munkapiac az állapotok nem rosszabbodtak.

Javaslatba hozták a törvény olyan módosítását, hogy közvetlen rokonok szám fölött is beengedhetők legyenek, a családi kapocs széttrézésére a mellőzésére, hogy a miniszter belátása szerint cselekedjék, ahol a visszaküldés a józan ész ellen van. A hajóstársaságok biztosítani akarták magukat az ellen, hogy nem hoznak számfeletti bevándorlókat.

A bevándorlók jellemének a megjavítására azt is indítványozták, hogy az egyes nemzetek hányadát az 1890-iki évi népszámlálás alapján állapítsák meg, továbbá, hogy a hárompercentes kvótát kétpercentre korlátozzák, a harmadik per cent pedig válogatott kérvényezők részére tartassék fenn. Az 1890-iki népszámlálás alapul vételének az volna a célja, hogy több idegen vándoroljon be Nyugat- és Észak Európából és kevesebben Kelet- és Dél Európából.

A háború előtt Észak- és Nyugateurópa az összbevándorlóknak csak 15 százalékát adta, azonban a legutóbbi két évben ez a szám 35%-ra emelkedett. Azok a személyek, akiktől a konzulok a vizumot jogosan megtagadhatják: a bolsevisták, anarchisták és megrögzött bűntevők; a további kiválasztás az Amerikába való belépésnél történik.

A NAGYTŐKE BE AKAR AVATKOZNI

A nagytőke bele akar szólni a bevándorlási törvény módosításába. Most, hogy a háborus lopások már biztonságban vannak, már nincs szükség arra a bizonyos füstellenzőre. Ezért a nagy gyárosok sokkal több nehéz munkát végző embert szeretnének beengedni, bár még mindig fél olyanoknak a bebocsátásától, akik nem hisznek a tőke isteni jogában.

Az Egyesült-Államok kereskedelmi kamarája a nagytőke u. n. szócsöve, hajlandó meghagyni a mostani három percentes kvótát, ehhez még hozzá akarna adni két percentet kiválasztási alapon és így összesen öt percent bevándorlása volna lehetséges. Körülbelül egy évvel ezelőtt a huströszt és az acéltröszt kénytelenek voltak munkásaik bérét felemelni, hogy megtarthassák őket, mire a lapok nyomban csak mint paranesszóra, arról kezdtek írni, hogy olyan nagy a munkáshiány, hogy csak egy liberális bevándorlási politika tudja a bajt orvosolni. Az országos iparos szövetség nyíltan hirdeti, hogy szerződéses munkásokat kell importálni. Ez nem ütközik a törvénybe.

A nagytőke miután megunt várni a munkások behozatalát Európából, a Déli országok négeirei felé fordult, azzal az eredménnyel, hogy ezek tizezerszámra mentek az északi országokba és munkát vállaltak a nagy élelmiszer üzemekben és a vasgyárakban.

A MEGSZORÍTÁS OKAI

Az Egyesült-Államok már régen kimondották, hogy nem tudnak asszimilálni japánokat és kínaiakat és ezért külön egyezmények jöttek létre ezekkel az országokkal, amelyek munkásosztályait távoltartják Amerika partjaitól. Más országokból eredő idegenekkel szemben az a kifogás, hogy nem tudják, vagy nem akarják megtanulni az angol nyelvet és akik Amerikát csak pénzszerzésre használják fel azzal a szándékkal, hogy néhány év múlva visszatérnek a hazájukba. Allítólag a bevándorlók fele visszatér a régi hazájába.

Senki sem vár nagy eredményt a bevándorlók olyan korlátozásától, amikor más nemzetek gyakorolják a bevándorlók kiválogatását. Ennek nem szeretné odaadni a legjobb embereit. A statisztikai adatok bizonyítják, hogy a börtönök és menhelyek lakóinak 44.09 percentje külföldi születésű szülők gyermekei. Michigan államban elmebeteg egy negyedrésze külföldi születésű és eltartásuk 4.000.000 dollárba kerül az államra.

Az amerikai kormány hét osztályba sorozta a bevándorlókat. Ezen osztályozás szerint vannak nagyon kiváló, kiváló, magasátlag, átlag, alacsonyabb átlag, gyenge és nagyon gyenge. Tíz és négy millió bevándorló számbavételénél kitűnik, hogy csak 6.000.000 jutott közülök a négy első osztályba, még 8.000.000 volt az alacsony átlagú és a gyenge és nagyon gyenge típushoz tartozók száma.

ÉRVEK A NAGYOBB BEVÁNDORLÁSI SZABADSÁG MELLETT

Mikor Lloyd George nem régen járt Amerikában, hazájába visszatérve odanyilatkozott, hogy Amerika végtelen, és hogy ha azt a fejlődési fokot érné el mint Anglia, könnyen eltarthatna 1.500.000.000-nyi lakosságot. Nézetünk szerint eljön majd az idő, amikor még többen fognak azon a területen, amely ma az Egyesült-Államok és Kanada nevével viseli; föltevésünk, hogy ez a szám kétakkora lesz.

A New-York Herald nem régen azt írta, hogy ha az egész világ lakossága az egy Texas államhoz hasonlóan helyezve és minden acre (kb. egy hektár) területre csak tíz személy jutna, még mindig elegendő lenne az emberek számára, hogy a további 196.000.000 ember férne el benne. A körülmények között ostobaság azt mondani, hogy Amerika tulzsufolt és nem éppen méltányos kizárni azokat, akik érdemesek és akikre szükség van és azt mondani nekik: „Ne jöjjen ide teremteni magának“.

A Baltimorében megjelenő „Sun“ azt írta, hogy „amint a bevándorló idővel megszo- éghajlatot, mindjárt kezd zugolódni, hogy az igen hordák lepi el az országot“. Ha ez bizonyos fokig talán meg is áll, mégis tény, hogy a bevándorlók értékét egy országra nézve és ellenségesen viselkednek azokkal szemben, akik egy ideig nyelven beszélnek.

Az a külföldön született tíz millió ember, a most Amerikában vannak, a külföldi származásúakkal együtt az Egyesült-Államok lakosságának csak egyharmadát teszik, mégis a háromnegyed részét ezek bányásszák ki, a zati cikkek háromnegyed részét ezek állítják.

BEVÁNDORLÁS KANADÁBA

Kanada nem engedi be azt a munkást, aki iparost, akinek a rendeltetési helyig szükséges utiköltségen kívül nincsen 250 dollár készpénze és ezenkívül minden egyes 18 éven felüli esz-

igra még 125 dollár és 50 dollár minden öt éven felüli és tizennyole éven aluli gyermekre. Kanada igen liberális bevándorlási politikát csinál. Az állami: *Ha több az ember, több az adó.*

A KELET- ÉS DÉLEURÓPAI BEVÁNDORLÓK

A mostani bevándorlási törvény és tervbe vett módosítása szemelőtt tartja a bevándorlás korlátozását. Kelet- és Déle Európából nevezetesen Magyarországból, Olaszországból, Görögországból, Romániából, Oroszországból és a Balkánról. Dél-Kelet Európából legalább egy negyedmillió ember akarna kivándorolni Amerikába. Például Magyarországból évenként csak 5638 ember vándorolhat be, holott legalább harmincezren kérnek amerikai utlevelet. Hogyha a törvényt úgy módosítják, hogy az 1890-iki népszámlálást veszik alapul, akkor Magyarországból csak 424 embert engedni be.

Aránylag ugyanez áll Lengyelországra és Olaszországra. A legutóbbi években a legnehezebb munkát, amit amerikaiak nem akartak végezni, magyarok, lengyelek és olaszok végezték. A kérdés már most az, hogy vajjon jobb-e ezeket az embereket kizárni és a munkát befejezetlenül hagyni, vagy pedig beengedni őket.

A BEVÁNDORLÓK BECSEMPÉSZÉSE

A Davis államtitkár néhány hónappal ezelőtt azt mondta, hogy az Egyesült-Államokba ép annyian vándorolnak be törvényellenesen, mint törvényesen, és vannak amerikai pénzemberek, akik a bevándorlók becsempészésével foglalkoznak.

Ez nagyon könnyen lehetséges. A mexikói határon csak a Rio-Grandén kell átmenni, vagy az ösztönös bátorság egy képzelt vonalát átlépni. A kanadai határ mentén sok helyen csónakkal lehet átkelni és a kétezer mérföld hosszú szárazföldi határt is igen sok helyen lehet átlépni.

Azt is beszélnek, hogy egy fűszerüzlet főbejárata az Egyesült-Államok területén volt, hátsó ajtaja pedig Kanadában. A tulajdonos állítólag a bevándorlók százait segítette be az Egyesült-Államokba.

A törvénytelen határátlépések terén Florida a rekord, amely ezen érdeméért a „Nemzetlátszó Ajtaja“ elnevezést kapta. Floridába a Kuba- és Kuba-szigetek felől mennek be. A bevándorlók 80—2500 dollárig fizetnek a beengedésért.

A történetek, hogy egy csomó utast csónakba raknak, egy-két napig csónakáztatják őket, azután az elindulás helyétől egy néhány mérföldre fekvő lakatlan helyen partra teszik őket, ahol Floridában vannak, holott valójában ugyanahol vannak, ahonnan elindultak.

Az volt is valaha zsványbeesület, azonban azóta nem is van.

AZ IRÁS-OLVASÁS VIZSGÁJA

A törvény szerint, aki nem tud írni és olvasni, az Egyesült-Államok területére be nem bocsát-

ható. Ezért a bevándorlókat az írás-olvasásból levizsgáztatják. A tapasztalat bebizonyította, hogy ez a rendelkezés sem vált be. Az írni-olvasni nem tudás magában véve még nem a legrosszabb dolog, noha kellemetlen és kényelmetlen az illetőre nézve.

Wallis, Ellis-Island volt bevándorlási biztosa, az írás-olvasás vizsgáját teljesen értéktelennek tartja a nem kívánatos elemek kizárásának szempontjából; mert ugymond sokszor nagy igazságtalanságra vezet. A következő esetet említi fel. Három olasz leánytestvér egyszerre jött ki Amerikába. A három közül az egyik mindig otthon volt és a háztartást vezette, míg a másik kettő iskolába járt. Ezt az önfeláldozó leányt nem engedték be. Egy cseh-szlovák család a következőképpen járt. Az atya földmives volt és a Középső-Nyugatra akart menni, hogy egy farmon megtelepedjék. De nem tudott írni és olvasni. Az anya és a két gyermek megfelelt ennek a követelménynek. Az apa először azt gondolta, hogy jó lesz, ha az anya és a gyermekek bemennek, ő pedig visszamegy a hazájába; a végén azonban családotól, egy fillér nélkül visszament, azzal, hogy megtanul írni és olvasni és egy szép napon újra utnak indul.

ELLIS ISLAND

Ez a neve annak a szigetnek, ahol az utasokat sokmindenfélé vizsgálatnak vetik alá, mielőtt beengednék őket. Aki ellen valami tekintetben kifogás merül fel, azt Ellis Islandba küldik vissza. Erről a helyről sok rosszat írtak és mondtak. Nemrégben az angol parlamentben is szóváltotték azokat a botrányos, barbár és minden emberieséget megesufoló állapotokat, melyek ott uralkodnak. A szerencsétlen utasokat szennyes, piszkos odukból zsufolják össze és úgy bántanak velük, mint a barmokkal vagy fegyencékkel. Egy Steiner nevű egyetemi tanár írja: „Ellis Island valószínűleg a börtön.“ A törvény szigorú, s a kevés személynél folytán, a finomodott kultúrához szokott ember az illem és szemérem legelemibb előfeltételétől is meg van fosztva. A washingtoni angol nagykövet, sir Ackland Geddes, kormányára utasítására személyesen járt a hírhedt Ellis Islandra és amiket ott látott és tapasztalt, azt a vastagabb fajtájú papiros is csak nehezen tűri meg.

E jelentés hatása alatt aztán sok angol kivándorló Kanada felé ment. Azonban a londoni „Daily Herald“ című ujság szerint a kanadai Ellis Island, melyet Halifaxnak hívnak, sem jobb.

A SZÜLETÉS HELYE A MÉRVADÓ

A mostani törvény szerint a nemzetiséget vagy állampolgárságot a születés helye dönti el. Ez a rendelkezés sokszor olyan kegyetlenségekre vezet, hogy az anygálok is sirva fakadnak. Egy angol bevándorlónak a feleségét elszakították a 2 éves gyermekétől és a férjétől, mert véletlenül Ausztráliában született és 6 hónapos koráig ottan élt. A férjet és a gyermeket beengedték, az asszonyt

calniuk a bűnt és a halált, mint az e földön élő emberekkel kapcsolatban megengedette.

A rossz megengedése

Nem láthatunk-e nagy okot a rossznak a földön való megengedésére — a bűn és halál uralmának a megengedésére, amely 6000 évvel ezelőtt valószínűleg elkedvetlenítette a Teremtőt, amely lealacsonyította az emberiséget, amely ámulatba ejtette az angyalokat és az emberi fajt szenvedő teremtsékké tette?

Csak hogyha látjuk, hogy Isten országa bizonyára rendet fog kihozni ebből a zavarból, kezdjük helyesen felfogni a dolgot és látunk valamit a mi Istenünk nagyságából. Az isteni szándék megvalósításának a szempontjából az emberiséggel kapcsolatosan és csakis ebből a szempontból láthatjuk az isteni bölcsességnek, igazságnak, szeretetnek és hatalomnak a megnyilvánulását. Az első lecke az igazság volt — hogy a bűn szenvedést és esetleg halált hoz.

A második lecke volt, hogy van isteni szándék, rokonszenv és szeretet. Ez a tanítás megnyilvánult a Megváltó elküldésében és az ő ezután bekövetkező felmagasztalásában és abban, hogy ő összegyűjti a „kiválasztott egyházat“, akik az ő társai lesznek a dicsőségben és a megváltott emberiség állásaiban. A dicsőség uralma, a Messiás uralma, amely nemsokára bekövetkezik, felváltja a szegény emberiséget a bűnből és bából, a lealacsonyodásból és halálból és mindenkiné és valamennyiné teljes álmába lesz, hogy visszatérjen az emberi tökéletességre, az isteni kegyelembe és örökkévaló életre.

Az emberi helyreállítás mindezen munkában, amely magában foglalja az emberiség fölébredését a halálból, az egyetlen nagy tanítás lesz, az isteni hatalom nagysága, mert a Messiás az Istenhez hasonló, az Élet fedelme a dicsőség fedelme, a Megváltó. Isten és fajtájának az ujjíateremtője fog megkoronálni.

és végezetül Jehova nagy szándékának a megvalósítása és az emberrel való ténykezettség szempontjából ki fog bontakozni Isten megvalósítása és bölcsessége, aki elejétől fogva a bűnt és a halált megengedése mennyire működhet közre az ő saját dicsőségére az ő teremtséseiné, az embereknek és angyaloknak áldására és tanítására. Akkor az ember mindenki előtt ki fog bontakozni Teremtőnek dicső jelleme és annak a szüksége, hogy teljes igazságot és tökéletességet kihozjon.

A változhatatlan

Az isteni jellem tulajdonságai, amelyek megvalósultunk (bölcsesség, igazság, szeretet és

hatalom) meg voltak a mi Teremtőnkben a teremtést megelőző nagy örökkévalóságban. Azonban abban az időben nem volt senki, aki megismerte volna az Istent. A korok tökéletes tervének teljes áttekintése szükséges ahhoz, hogy valaki és mindenki megismerje az Úr dicsőségét. Amint láttuk, az Úr titkát és az ő jellemének szépségeit csak az ő „fiái“ ismerik, akik az ő szent szellemétől fogantattak. Azonban közeleg az idő, „mikor a föld megtelik az Úr dicsőségének az ismeretével, valamint a vizek töltik meg a tengert.“

Szent Pál azt mondja, hogy az isteni terv minden része, amely szemünk előtt valósul meg, Jehova előtt már a világ alapítása előtt ismeretes volt. Kijelenti, hogy ezeket a dolgokat Isten még a világ teremtése előtt vette tervbe. A teremtő folyamatok, melyek évezredek át tartottak, ki voltak dolgozva Jehova gondolatában, még mielőtt a teremtő munka megkezdődött volna. Ebben a szándékban az angyaloknak is van részük — de hogy milyen mértékben — azt biztosan nem tudhatjuk, azonban a Szentírásban különböző nevek alatt fordulnak elő, mint „angyalok, fejedelemségek és hatalmak.“ Azután jött az „ember teremtése“, aki valamivel alacsonyabb fokon áll az angyaloknál és meg van koronázva földi tisztességgel, méltósággal és hatalommal az ő Teremtőjének képmására és hasonlóságára.

Ezek a teremtségek nem a tökéletesség és tökéletlenség fokára nézve különböztek egymástól. Mindegyik tökéletes volt a maga nemében. Minden értelmes lénynek szabad akarata volt; ezért akár angyal, akár ember volt, Isten képmására teremtett feddhetetlenül, de különböző tehetségekkel és képességekkel. A Mindenható Isten, aki végtelen a bölcsességben, igazságban, szeretetben és hatalomban, tervbe vette az ő nagy végtelen tulajdonságának rendszeres gyakorlását és mint egy nagy Atya, életet és boldogságot akart adni az ő teremtséseiné.

Ezek az értelmesekek „Isten fiainak“ nevezettek mindaddig, amíg teljesen hűséges magatartást tanúsítottak iránta, Teremtőjük és Atyjuk iránt. Istennek nemcsak az volt a szándéka, hogy örömet szerezzen a megteremtendő millió meg millió lénynek, hanem Isten azt is akarta, hogy az ő saját nagyságát és az ő jóságának a tökéletességét mutassa meg az ő teremtséseiné, hogy nekik örömük teljék benne és neki bennünk mindörökké.

Nem úgy értjük, hogy a Mindenható Isten elhagyatott volt a nagy örökkévalóságban, mielőtt a teremtés kezdetét vette volna. Mig ellenben az emberi elhagyatottság nagy részben az emberi tökéletlenségben leli magyarázatát. Ami nálunk hiányzik, azt másokban keressük. Azonban a nagy Jehovának sem-

mije sem hiányzott: teljes volt önmagában. Nem volt szüksége társaságra, hogy kiegészítse vagy kipótolja a maga boldogságát. Ugy akart teremteni, hogy teremtményeinek öröme legyen, hogyha egészben véve látják beleoltva szervezetükbe az ő isteni tulajdonságait.

Az emberiségnek bűn okozta hajótörését, Isten nagyon jól látta előre. Azonban az emberi remények ezen meghiusulása sem meg nem buktatta, sem bukással nem fenyegette az isteni tervet. Csak éppen megmutatja az angyaloknak és az embereknek az isteni jellem szépségeit és még jobban kimutatja azt, hogy Isten minden tulajdonsága megbecsülésre és követésre méltó.

A kétpecsétetes tekercs

Mikor Isten szemléltetni akarta előttünk az ő nagy személyiségét, mikor meg akarta mutatni az ő teremtményeinek, hogyan végzőz ő minden dolgot az ő saját akaratának a tanácsa szerint, jelképesen ábrázolta azt a Jelenések könyvében. Ebben a látomásában az Örökkévaló trónja úgy van lerajzolva, mint az isteni hatalomnak és a világmindenség feletti uralom székhelye angyalokkal és szolgáló szellemekkel. Azután le van írva egy tekercs, melyet Jehova jobb kezében, isteni hatalmában és birtokában tart. Ez a tekercs, amely belül és kívül tele volt írva, „hét pecséttel volt lepecsételve“, amely ezen tekercsben följegyzett isteni szándék teljes titokzatosságát képviseli. A világ alapítása óta ez a tekercs a nagy Mindenhatónak a kezében (hatalmában) volt. Ő tett erre vonatkozólag célzásokat és ő intézkedett, hogy jelképezve legyen a törvényben és hogy bizonyos mértékig leírassék a próféták által. De azért még mindig rejtett titokzatosság volt, mert a próféták nem értették meg azokat a dolgokat, amiket megírtak, sem senki nem érthette meg, amíg Isten kellő „ideje“, amelyet magában föltett, el nem következett.

Az isteni program nemcsak le volt pecsételve és titokban tartva, hanem isteni rendelés volt, hogy csak annak az Egynek adassék meg, aki méltónak bizonyul arra, hogy Jehova megtisztelt közvetítője legyen azon terv kivitelére, amely el volt határozva, mielőtt még a világ lett volna. Hogy valaki a megtisztelt közvetítővé, Jehova képviselőjévé legyen az isteni terv kivitelére, az csak annak az egynek adatott meg, aki méltónak bizonyul arra, hogy ő legyen Izraelnek a nagy Messiása, a nagy Szabadítója, a nagy Prófétaja, Papja, Birája és Királya.

Bármilyen kitüntetésben is volt részesítve a Megváltó, az isteni terv tudását illetően, mielőtt a világra jött, hogy az ember Megváltója legyen, még neki sem adatott meg az isteni terv minden részletének ismerete. Azonban magas állásánál, tökéletességénél

és engedelmességénél fogva abban az esetben jogban részesült — saját személyes megalázása és halála árán, — hogy ő lett az ember első Megváltójává. Igéretet kapott, hogy hűséges lesz ebben a megváltó munkában, isteni természetére lesz felmagasztalva, hogy teljesen végrehajtsa az isteni tervet. Előre odaadást és hűséget kellett tanusítania az Atya iránt, mielőtt az isteni tervet megmerthette volna.

„Méltó a Bárány“

E leírásban minden bennfoglaltatik. (Jelenések 5) Kihirdetett, hogy ki méltó arra, hogy kezéhez vegye a tekeretsét, hogy törje pecsétjeit, hogy végrehajtsa Isten céldátos szándékait? Senki sem talált méltónak! Végre egy bebizonyította arra érdemességét. Otthagytta a dicsőség állagát, megalázta magát, „emberré lett.“ Nem mi több, mikor már emberi alakban volt mindenét fölszentelte, hogy teljesítse az Atyja akaratát mindhalálig és pedig a részten való halálig. „Annakokáért“, mondta az apostol, „az Isten is felmagasztalá őt“ ajándékozott neki olyan állást, rangot, met, mely mindenek fölött való. (Filip. 2:7-9) Jehova megbizta az isteni terv végrehajtásával és átadta neki a tekeretsét az előjoggal, hogy nyissa meg a pecsétet és értse meg teljesen annak üzenetét.

A képben János egy frissen levágott bárányt látott ugyanakkor, mikor az angyalok hírnök kijelentette, hogy Juda törzsének orozslánja győzedelmeskedett. Jézus méltónak bizonyult és ezért az isteni terv megértésének és végrehajtásának az előjoga szerűen őt illette. A levágott bárány Jézus munkáját képviselte attól a naptól fogva, amikor harminc éves lett és föl lett szentelt. Ekkor meghalt önmagára és a világra nézve. Mikor eredményesen teljesítette a nagy szándékát a Kálvárián, így kiáltott fel: „Bárányt jeztetett.“

Ezt a dicsőséges Győzött azután Isten szent angyalok méltónak ismerték el, hogy azon egyetlen legyen, akire az Atya rábízta az isteni terv minden részének a végrehajtását: „Méltó a megöletett bárány, hogy legyen erőt és gazdagságot és bölcsességet és hatalmasságot és tisztességet és dicsőséget és áldást.“ (Jelenések 5:12) Ő még nem jezte be az akkor reá bizott nagy munkát. Az Atya, — amikor halála árán bebizonyította a hűségét — megdicsőítette őt és székelyre ültette — az isteni kegy legmagasabb helyére. Pedig akkor még csak megkezdte nagy munkáját. Az egyház megkezdte, mint a Bárány mennyasszonya, felelősége az első lépés a dicső programban, ez még nincs befejezve. Ezt fogja követni a világ és a föld minden népeinek a megkezdése.

„Nekünk egy Istenünk van” — mondja az apostol. Övé minden tudás és hatalom. A legujabb találmányok a villamosság terén nagy segítségünkre vannak az ő nagyságának a megértésénél. Amit az ember korlátozott mértékben megtehet telefonnal, drótnél-

küli táviróval és drótnélküli telefonnal, az csak halvány célzás az Örökkévalónak végtelen erőforrásaira. Azonban az isteni igazság és szeretet megismerése boldoggá teszi a mi sziveinket; a mi nagy Teremtőnk, a mi nagy mennyei Atyánk.

DR. ÁBRÁMS ÉS AZ ELEKTRONELMÉLET Irtta: W. T. H.

(Folytatás a múlt számból).

A gamma az x sugarakhoz hasonlítanak. Azonban nagyobb átható képességük és sebességük akkora, mint a fény sebessége, nevezetesen másodpercenként 186.000 mérföld; nem visznek magukkal elektromos töltést, és ezért nem mágneses vagy elektrosztatikai mező által el nem téríthetők. Csak olyan rádióaktív anyagokból származnak ki, melyek egyidejűleg beta sugarakat is kilövelnek. (Egyes anyagok csak alfa sugarakat lövelnek ki). Tehát nem részecskékből állanak, hanem energialökések, amelyeket valószínűleg a beta részecskék kilövelésével járó atomisztikus robbanások idéznek elő. A gamma sugarak rendkívüli átható erejénél fogva, rádiókémiai hatások kikutatása nagyon nehéz, és e nagyerejű sugarak tekintetében még sok a kikutatni való. Thomson tanárnak fent említett módszere megmutatta, hogy a beta részecskék jelentékeny töltést visznek magukkal, azonban tömegük oly végtelen kicsi, hogy ilyenfajta mérés rájuk nem alkalmazható. Az elektronok megmérhető mennyiségének (azaz egy milligramm 31-ik részét, vagy $\frac{1}{30000}$ gramm) egy elszigetelt edénybe való összegyűjtésére 100 évre volna szükség. Ezen elektronok tömege és ennek folytán a nagysága, felgyülemlett töltésből, az energiából és ismert sebességükből matematikailag kiszámítható volna, feltéve, hogyha ismeretesek volnának a felgyülemlést alkotó részecskéknak a száma. Mivel ez a számítás az említett módszerrel nem sikerült, Thomson egy további kísérlettel próbálkozott, amely a kívánt eredményre vezetett. Ennek a fényes kísérletnek a részletei nagyon érdekesek.

EGY ELEKTRON MEGMÉRÉSE

A légszivattyú segítségével az edényben lévő gázt megritkítatják és azután egy elektronáram (kathod sugarak vagy beta sugarak) vezetettnek ki. Az odalövelő elektronok bombázása a gázatomokra azzal a következménnyel jár, hogy azok elvesztik egy néhány bolygószerűen keringő elektronjukat. Ilyen atomokat *töltőtérteknek* nevezik, mert vagy pozitíve vagy negatíve reagálnak az elektronra, vajjon van-e bennök sok proton vagy elektron. A bombázó áram okozta atomszétrombolási folyamatot „*jonizáció*”-nak nevezik. Egyen tehát egy atom vagy egy molekula, amely az által töltetett meg, hogy pozitív és negatív elektronok száma, amelyekből összetevődött, egyenlően arányba kerültek egymással.

Hogyha egy ilyen jonizált gázatomokat tartalmazó edénybe vizgőzt vezetnek be, úgy a vizgőz nyomban sűrűsödni kezd minden jón körül, amikor apró ködgolyócskák vagy vízszemesék keletkeznek. A vizgőz nem sűrűsödhet egy cseppé, egy mag nélkül, amely körül a csepp képződik. Egy töltetlen atomnak vagy molekulának nem lesz magja ilyen összesűrűsödéshez, azonban a jónok vonzani fogják a vizgőzt és felületükön cseppé sűrűsödhet épúgy, mint a porszemesén. A felhők is olyan módon keletkeznek, hogy a légkörben egy apró porszemen sűrűsödés képződik. Ezek a porszemesék, amelyek itt magul (ködmagul) szolgálnak, néha oly végtelenül kicsinyek, hogy még erős mikroszkóppal (nagyítóval) sem láthatók. Ennek dacára a levegő egy kísérleti edényben annyira megsűrűsödhet, hogyha a hőmérséklet az olvadási pontig leszállítatik, sűrűsödés nem következik be, még hogyha az edényben lévő levegő túl is van telítve. Amint azonban a porszemesék behatolnak, nyomban beáll a sűrűsödés. Az edényben lévő levegő töltetlen molekulái sokkal kisebbek, semhogy ködmagul szolgálhatnának. Csak sok millió ilyen atom alkothatna ilyen porszemesés nagyságú magot. A jón elektromos feszültsége úgy látszik, kiegyenlíti felületének a kicsiségét, ezért képződnek sűrűsödések vagy lecsapódások a jónok körül az esetben is, hogyha az edényben lévő levegő át van szűrve.

A KÖDCSEPPEK ÉS AZ ATOMOK MEGSZÁMLÁLÁSA

Ezt a kísérletet azon célból vitték végbe, hogy a létező jónok számát megállapíthassák, amelyek ismert felhalmozott telítettségükkel a matematikust abba a helyzetbe hozzák, hogy az egyes töltést, a tehetetlenséget, a tömeget és a nagyságot kiszámíthassa. Ezután meg lehetett állapítani a hiányzó elektron (amely a jón töltését idézte elő) nagyságát és tömegét. De hogyan állapítsák meg a jónok számát? Talán a ködcseppek megoldásával? Persze; ám a dolog nem volt olyan egyszerű, amilyennek első pillanatra látszik. Mivel sok jón volt, az általuk keletkezett köd sűrű felhő formájában jelentkezett, úgyhogy az egyes golyócskák emiatt nem voltak megkülönböztethetők. Ha ellenben az edényben lévő gázt előbb megritkították és azután a jonizációt és az ezzel kapcsolatos sűrűsödési folyamatot megismételték, a magok száma csökkent és a golyócskák ennek megfelelően nagyobbak

voltak. De még mindig kicsinyek voltak ahhoz, hogy a szokott módon megolvashatók legyenek, mert a legjobban sikerült kísérletnél is még mindig vagy 30.000 jutott egy köbcéntiméterre és a jón újbóli megritkítása nem bizonyult célravezetőnek, mert a vizsgálatot inkább akadályozta.

Ezért minden egyes ködseppnek a víztömegét ki kellett számítani, azután pedig az eredményt a víz össztömegével, amely gőz alakjában vezetett be az edénybe, és most már köddé sűrűsödött, elosztani. Az eredmény mutatta a ködben lévő gömböcskék számát. De hogyan határozták meg minden apró ködseppeskében a vízmennyiséget? Még hogyha egy ilyen gömböcskét el is lehetne különíteni, akkor is sokkal kisebb volna, sem hogy rendes úton meg lehetne mérni és mérlegelni. Azonban kicsinyiségük dacára is megvan ezeknek a gömböcskéknek a maguk súlya, és így mint minden egyéb, alá vannak vetve a nehézkedési erőnek. És mivel meg lehetett állapítani esésük sebességét, matematikai úton a nagyságukat is ki tudták számítani, amennyiben annak a közegnek sűrűsége, amelyen keresztül estek, ismeretes volt.

Az összes ködszerű képződmények a nehézkedési határának vannak alávetve, és minél nagyobbak a ködöt alkotó gömböcskék, annál gyorsabban esik a felhő vagy a köd. Néha egy felhő annyira összesűrűsödik, hogy a gömböcskék eső alakjában gyorsan lehullanak. Hogyha a gömböcskék nem sűrűsödnek össze az esőcseppek nagyságáig, akkor lassan egy finom köd formájában hullanak alá, vagy még lassabban sűrű köd alakjában szállanak le. Ha ellenben a gömböcskék rendkívül kicsinyek, akkor mint felhők a magasban maradnak, de akkor is alá vannak vetve a nehézkedési erőnek. Ha még oly kicsi is egy ilyen golyócska vagy gömböcske, mégis lassan, de biztosan esik az ellentálló levegőn keresztül. És néha széláramlatok is gyorsabban kergetik a felhőt, mint a hogyan a golyócskák esnek—tekintet nélkül arra, hogy mily magasan és gyorsan viszi tova a szél a felhőt—a golyócskák mégis oly gyorsan esepognak és igyekeznek lefelé, amennyire az akadályozó közeg azt lehetővé teszi.

Mivel tehát a golyócskák esésének a sebessége a nagyságuktól függ, a nagyobb cseppek hasonló közegben gyorsabban esnek, mint a kis cseppek, adva volt a lehetőség egy olyan képlet felállítására, amellyel egy csepp vagy egy golyócska nagysága ki volt számítható, az esési sebességnek és a levegő sűrűségének—amelyen keresztül esett—a tekintetbe vételével. Az itt szóban forgó kísérletnél a lassan eső felhőt az edényben könnyen meg lehetett figyelni és számításokat eszközölni olyképpen, hogy az üveg felszínét egy vízszintes irányban haladó fénysugárral megvilágították és úgy meg lehetett figyelni, hogy mennyi idő kellett egy hüvelyknyi eséshez; közel 10 percig tartott az. Ezután egyszerű számitással meg lehetett állapítani egyetlenegy golyócs-

kának a nagyságát és azok összegét. Mivel mindegyik golyócskának egy jón volt a központi magja, megkapták a meglevő jónok számát.

Mielőtt a vizgőzt az edénybe vezették, az összes pozitív jónokat villamos úton eltávolították, úgy, hogy csak magába jónok maradtak vissza, amelyek a vizgőznek magul szolgáltak. Következésképpen a golyócskák száma csak a negatív jónok összegét jelezte. Ezeket azután az edény oldalára alkalmazott anód magához vonzotta, mielőtt a felhalmozott töltésük és energiájuk is megmerített. Azután az összegnek a golyócskák számával való elosztása adta az egyes jónok töltésének a számát és az energiát. Ez a szám megadta egy elektrónnak a töltését, mert a jónok egy elektrónnak a bombázás által való elvesztése folytán megtöltettek. Egy további egyszerű számitás egy elektrontömeget, (anyagmennyiség, melynek egy test tartalmaz) és annak tehetetlenségét adta. Megjegyzendő, hogy az elektron tömegéről mindig ugyanaz a szám jött ki, tekintet nélkül arra, hogy a bombázó áram betasugarakból, katódsugarakból, vagy X sugarak által előidézett elektrónáram, vagy ultraviolette (ibolyántuli) fénysugarakból áll. A jónok egyformán viselkednek bármilyen módon állították elő. Ez arra vezetkezettetésre jogosít, hogy a jónok előállításának mindegyik módszere ugyanazt eredményezi, azaz, vezetésen, egy elektrónnak a leválását mindegyik jónizált rendszerről.

Mután egy elektron tömegét, tehetetlenségét és töltését megállapították, hasonló egyszerű számitáshoz folyomadtak felületének a kiszámításánál. Mivel tudvalevőleg egy bizonyos tömegű elektromos töltés bizonyos tehetetlenséggel egyenlő, úgy egy golyónál egy bizonyos átmérőnek is lennie. Nem lehetett más nagyságu kört felvenni a fennálló és kipróbált elektro-mágnetikus kísérletek figyelembevételével. Ilyen módon megtalálták, hogy egy elektron átmérője ötvened rész egy trillionod centiméternek. Egy hüvelyknyi hosszú elektron sor előállításához tehát csak három trillió kellene egymás mellé tenni. A képzelőtehetségünk ezt a számot már nem bírja elfogni. Hogyha közönséges papírról egy trillió oldalas könyvet képzelnénk el, úgy ennek 400.000 mérföldnyi vastagságának kellene lennie, tehát kb. kétakkora, mint a holdnak a földtől való távolsága.

Egy atom átmérője az elektrónéval összehasonlítva rendkívül nagy. Ezért feltehetjük, hogy egy atom sok billió elektrónból áll, azonban végtelen kísérletek megmutatták, hogy ez nem így van. Hogyha egy atom összes elektrónjai sűrűn egymás mellé illesztetnének, akkor csak magának az atomnak csak egy kis törthányadát tennék ki a hidrogénatom például csak egy elektront és egy protont tartalmaz.

ELEKTRON

Thomson és Aston professzorok és mások fényesen sikerült kísérletekkel bizonyították

amelyeknél sikerült a protont az elektrontól elválasztani és megmérni. Hidrogént bombáztak pozitív töltésű sugarakkal, miáltal az elektrókat magjaiktól elválasztották. Ez utóbbiak azután egy ismert erősségű mágneses mezővel elhajlították és az egyenes vonaltól való elhajlás egy tényképlemezen megörögzítették. A mágnes által okozott elhajlások összegéből azután ki lehetett számítani a részecskék tömegét és tehetetlenségét. Egy olyan részecskének a tehetetlensége 1845 szór. nagyobbak bizonyult az elektron tehetetlenségénél. Más különféle kísérletek bebizonyították azt a tényt, hogy a tömeg legnagyobb része valamennyi atomnál a magban van.

AZ ATOMBAN SOK AZ ÜRES TÉR

Hogyan lehetséges az, hogy a hidrogén atomjának az átmérője 10^{-8} cm. holott ez csak egy protonból és egy elektrontól áll, melyek mindenképpen az átmérője 2×10^{-13} cm. amelyek egymásmellé rakva az atom átmérőjével összehasonlítva annak csak igen kis részét teszik ki? Az egyetlen lehetséges válasz erre a kérdésre, hogy a negatív elektron bizonyos távolságban a proton—a mag—körül kering, épúgy mint a hold 240.000 mérföld távolságban kering a mi földünk körül; vagyis, hogy mindkettő aránylag nagy távolságra kering egymás körül. Így tehát az atomtest nagyobb része üres térből áll. Különféle kísérletek igazolják azt a feltevést, hogy a negatív elektronok pozitív töltésű magok körül, ezekből és egymástól jelentékeny távolságra keringenek és mint a naprendszerünk bolygói írják körül és tartják meg a pályáikat.

A bizonyíték, hogy például egy elektron és egy proton, melyek a hidrogén atomot alkotják nem szilárd testté vannak összeforrasztva, nemcsak az elektron és atom nagysága közötti különbségre támaszkodik, hanem a hidrogén színképére a spektroszkopban (szinképmutató), amely világosan mutatja a mag körüli keringést. Hogyha egy elektron és egy proton egy testcskévé egyesülnek, akkor, amint azt a kísérletek bebizonyították, olyan tért foglalnak el, amely tizennyolc századszor kisebb mint amilyen eredetileg mindenkinek volt. Aston professzor kimutatta, hogy még 2 proton és egy elektron együttesen kisebb terjedelműek, mint egymagában egy elektron. Itt a természet egy tényleges ellentmondásával állunk szemben. A magyarázat, amelyet erre a tudományból kapunk, hogy egy felszabadult (elválasztott) elektron vagy proton részeiben (ha egy elektronnál részekről egyáltalán beszélni lehet) egy belső taszítási erőnek vannak alávetve, miáltal terjedelme kitágul; amint azonban a kettő egymással érintkezésbe jut, kölcsönös vonzásuk oly erős lesz, hogy belső egyesülésre fognak össze; egyiknél sem történik többé a terjedelem kitágulása a taszítás folytán, mivel mindegyik megtalálta a maga kiegészülését. Ezért foglal el a kettő kisebb tért, mind szétvált állapotban mindegyik külön-külön. A hidrogénatom elektronjának és protonjának a tehetetlensége az, amely elválasztva tartja őket egymástól. Hasonló okból a kölcsönös vonzás dacára, a hold nem esik rá a földre vagy a föld a napra.

(folytatása következik).

ÉN VAGYOK A HÁBORU

Vagyok, ami vagyok, és csak azért lettem, mert az emberek nem akarnak sem gondolkozni, sem ésszerű következtetést vonni le. Én vagyok a leghatalmasabb döntőbíró a világon.

Én vagyok a legvégső foku bíróság, pedig még ohasem rendeztem el semmit. Elpusztítottam ivilizációkat. Megbuktattam a leghatalmasabb kormányokat. Megaláztam és tönkretettem uradókat és népeiket. Meg tudom buktatni és emmisíteni az emberi ész által kigondolt legagyszerűbb intézményeket. Én vagyok a gyűlölet szülőatyja.

Az én hangom megszólalására megremegnek az összes népek és nemzetek; azért mégis engedelmeskednek a hívó szómuak. Eljönnek hozzám hegyekből, völgyekből és síkságokról. Kényszerítem őket minden békés munka abbahagyására. Bizalmatlanságot, gyűlöletet oltok be az emberek zivébe. Szétválasztom a családokat, elrabolom a férjet a feleségtől, a fiut az atyától és anyától. Elrabolom a hajadontól a jegyesét. És mindnyájukat küldöm a halálos esatába a szárazföldre és

tengerre. Pokoli jókedvvel vigyázok rájuk, esőben, szennyben és sárban. A halál eszközeit adom a kezükbe és tanácsolom nekik, hogy ne kegyelmezzenek. Pirosra festem a patakokat és folyókat a vérükkel. Örületemben a mézszárlás mezején szétszórom agyvelejüket, kezeiket, lábaikat és huscafatjaikat és örvendezek a sebesültek jajjainak és a haldoklók hörgésének.

Intek a társamnak, a dögvésznek és az éhségnek és ők nyomban utánam jönnek. Én vagyok az erkölcsök legnagyobb megrontója, akivel az ember találkozott. Én felbontom a társadalmat. A férfaktól és nőktől elrabolom az Istenbe vetett hitüket. Bolonddá teszem az egyházakat és képmutatókká a papjaikat, akik szentesítik a gyilkolást és akiknek a kezét pirosra festem ismeretlen sirokban fekvő emberek vérével.

Emberi roncokat, nyomort, szegénységet és halált szórok a föld felszínére:

ÉN VAGYOK A HÁBORU!

Adám és Éva kivételével az összes nagyok, akik valaha éltek, előbb kicsinyek voltak. Tudjuk, hogy az Úr mindig szerette a gyermekeket, innen van, hogy oly sok érdekes dolgot találunk róluk az Ó igéjében.

„Ime az Urnak öröksége a fiak.“ (Zsoltár 127:3.) Mi volna a világ nélkülök? Mint a nyilak a hősnek a kezében, olyanok a serdülő fiak. „Boldog ember, aki ilyenekkel tölti meg tegzét.“—Zsoltár 127:4, 5.

Még az unokák is szöbakerülnek, mert a „véneknek ékessége az unokák és a fiaknak ékessége az atyák.“—Példabeszédek 17:6.

A gyermekeknek szólnak az Ur egyes fontos szavai: „Tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszú életű légy a földön, amelyet a te Urad Istened ad neked.“ (5. Mózes 5:16.) „Az ősz emberek előtt kelj fel és a vén ember orcáját becsüld meg.“ (3. Mózes 19:32.) „Hallgasd fiam a te atyádnak erkölcsi tanításait és a te anyádnak oktatását el ne hagyd.“ (Példabeszédek 1:8.) „Az irtalmasság és igazság ne hagyjanak el téged, kösd azokat a te nyakadra, ird be azokat a te szivednek táblájára.“ (Példabeszédek 3:3.) „Hallgasd a te atyádat, aki nemzett téged, és meg ne utáld a te anyádat, amikor megvénhedik.“ (Példabeszédek 23:22.) „És emlékezzél meg a te Teremtődről, a te ifjúságodnak idejében, míg a veszedelemnek napjai el nem jönnek, és míg el nem jönnek az esztendő, amely körül azt mondd: nem szeretem ezeket.“—Prédikátor 12:3.

Az atyáknak szól az Ur szavaiban foglalt azon utasítás, hogy „gyakoroljad ezekben a te fiaidat és szólj ezekről, amikor a te házadban ülsz, vagy mikor jársz, és mikor lefekszel és mikor felkelsz.“ (5. Mózes 6:7.) A szülő fel van szólítva: „Csak vigyázz magadra és őrizd jól a te lelkedet, hogy el ne felejtkezzél azokról, amiket láttak a te szemeid, és hogy el ne távozzanak a te szivedből teljes életedben, hanem ismertesd meg azokat a te fiaiddal és fiaidnak fiaival.“ (5. Mózes 4:9.) Bizonyos alkalmakkor Izrael tanítóinak megparancsoltattott: „Gyűjtsd egybe a népet, a férfiakat és asszonyokat, a kicsinyeket és a te jövevényedet, aki a te kapudon belül van, hogy hallják és tanuljanak, és féljék az Urat, a ti Isteneteket és tartsák meg és teljesítsék e törvénynek minden igéjét. (5. Mózes 31:12.) A szülőnek szól a tanács: „Tanítsd a gyermeket az ő utjának a módja szerint, még mikor megvénhedik is, el nem távozik attól.“—Példabeszédek 22:6.

Vannak ígéretek és biztatások: „Én az engem szeretőket szeretem, és akik engem szorgalmasan megkeresnek, megtalálnak.“ (Példabeszédek 8:17.) „És most fiaim, hallgassatok engemet, és boldogok, akik az én utaimat megtartják.“ (Példab. 8:32.) „A bölcsesség-szerető ember megvidámitja az ő atyját.“—Példab. 29:3.

Ott van a Jézus áldott története: „Ekkor gyermekeket hozának hozzá, hogy illesse meg őket; a tanítványok pedig feddik vala azokat, akik látták, Jézus pedig ezt látván, haragra gerjedésbe fordult, és monda nekik; „Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket és ne tiltsátok el őket, mert ilyenek az Istennek országa. Bizony mondom nektek, aki nem úgy fogadja Isten országát, mint gyermek, semmiképpen sem megy be abba.“ Aztán ölébe vette azokat és kezét rájuk vetvén, megáldá őket.—Márk 10:13—16.

Az igazak gyermekeit Isten a magáénak tekintette: „Mert nektek lett az ígélet és a ti gyermekeiteknek.“ (Cs. l. 2:39.) Noélt, családját a bárkába kísérte. Lót családját megszabadulták Sodomából. „De az Ur kegyelme öröktől fogva való és örökké való az őt félőkön és az ő igazsága a fiaknak fiain.“ (Zsoltár 103:17.) „Aki az ő tökéletességében jár, igaz ember, boldogok az ő fiai ő utána!“ (Példab. 20:7.) Mert megarszentelve a hitetlen férj az ő feleségében és megarszentelve a hitetlen asszony az ő férjében, mert különben a ti gyermekeitek tisztátalanok volnának, most pedig szentek.“—2. Kor. 7:13.

Külön törvények vannak az árvák elnyomás ellen, (2. Mózes 22:22—24.) Van utasítás a gyermekek megfeddésére. (Példab. 13:24: 19:15; 22:15.) Van egy tanács: „Ti, az atyák, ne ingereljétek gyermekeiteket, hanem neveljétek azokat az Ur tanítása és intése szerint.“ (Eféz. 6:4.) „A ti atyák ne bosszantsátok a ti gyermekeiteket, hogy kétségbe ne essenek.“—Kol. 3:21.

A zsidó törvény halállal büntette azokat, akik átkozták vagy megütötték atyjukat vagy anyjukat (2. Mózes 21:15, 17.), és azokat, akik mások csok, pártütők, engedetlenségűek, tobzódók és részegesek voltak (5. Mózes 21:20.), és átok volt azokra, akik kevésre becsülték szülőjüket.—5. Mózes 27:16.

A biblia bővelkedik gyermektörténetekkel. Ilyenek Izsák alázatos engedelmissége, mikor atya le akarja vágni; Jákob szökése és kalandjai; József kabátja és álma és különös tapasztalatai; Mózes a kis kosárban; Gedeon favágó tapasztalata; a fiu akinek sohasem vágták le a haját, mert a legnagyobb hőstetteket vitte végbe; Sámuel gyermekkori napjai; Dávid legyőzi Góliáthot a Shunammita fiu felbredése; a szíriai kis ifjú, a szép Eszter; a fiuk akik nem akartak húst enni és bort inni, és bámulatos tapasztalataik a tüzes kemencében és az oroszlánveremben; a kísérlet a betlehemi kisdud megölésére; Jézus mint gyermek a templomban; a szíriai ifjú asszony leánya; a napfelkelte, Nain özvegye; Jairus leánya; a tékozló fiu; a vakon született fiu, aki oly merész tanuságát adta az igazságnak; Rhoda, aki boldogságában olyan izgatott volt,

beszaladt a házba, hogy megmondja, hogy Péter kiszabadult a börtönből és elfelejtette becsukni az ajtót, úgy, hogy Péter bejöhetett. Mi olyan kedves ezen a világon, mint egy gyermek?

A BIBLIA FELSŐBBSÉGE

Azonban a Biblia több egy meséskönyvnel. Körülötte minden azt mutatja, hogy több mint emberi eredetű. Idézünk néhány tényt, amit minenkinek kellene ismerni, mert ezek bizonyítják, hogy Isten keze volt rajta kezdettől fogva.

Évezredekkel ezelőtt a világ böles emberei azt tanították, hogy a föld elefántokon, teknősbéka- és kigyókon vagy efféléken nyugszik: azonban Jób 26:7 verse megmutatja, hogy Isten teremtette ki az erősséget az őrösség fölé és függeszti a földet a semmiség fölé, éppen oda, ahova a modern tudomány függeszti. Sőt a leghatalmasabb távosövekkel látták, hogy csak délen van a semmiség, ahol még sohasem láttak eddig semmi csillagot.

Évezredekkel ezelőtt a világ legnagyobb filozófusai azt tanították, hogy körülbelül 1000 csillag van és a legnevezetesebb nézeteik voltak a csillagok mibenléte tekintetében. Most pedig olyan hatalmas távosó segítségével, amellyel apró írást a mérőföldnyire lehet olvasni, megállapították, hogy száz meg száz millió csillag van, épúgy ugyan megvan mondva 1 Mózes 5 fejezetében. Hatalmas műszereikkel a csillagászok nem régen jöttek rá arra, hogy a mi földünk elhajlóban van az Orion csillagzattól; évezredekkel ezelőtt kérte fel Isten Jóbnak e kérdést: „A Kaszáscsillag elméletét megoldhatod-e?”—Jób 38:31.

Dana professzort, a világ leghíresebb geológusát, oly csodálatba ejtette a teremtés történetének bibliai feljegyzése 1 Mózes 1 fejezetében, hogy ezt mondta: „Ez a régi föld, minél többet vizsgálják a lapjait és okoskodnak rajta, annál jobban fogja támogatni és bebizonyítani a szent Igét”. Ezzel a professzor egy másik híres geologus pedig így mondja: „1806-ban a francia Akadémia nem engedte, hogy több mint 80 geologiai elméletet sorolt fel, amelyek ellenséges álláspontra helyezkedtek a Bibliával szemben, azonban ma már ezen elméletek egyike sem tartja magát.”

Több építész, akik behatóan foglalkoztak a kérdésrel azt mondják, hogy valamennyi építészeti műemlék, amely az athéni Akropoliszt ékesítette, a Parthenon hegyén épült templomtól eredt és hogy mindenféle építészeti műemlék nem található az egész világon ennek a templomnak a felállításáig. Ruskin, a szép egyik legnevesebb tanulmányozója, mikor a nagy festőművészek műveiről beszélt, ezeket mondta: „Végezetül is a szin szentélyének a megállapítása nem tartatott fenn az emberi lángésznek. Egyenesen meg van mondva a szin szentélyében a szin, szent skálájában (kék, bíbor, vörös és fehérrel és arannyal), amint az a szin szentélyén volt összeállítva. Ez a szin skála az egész világon minden színésznek, melyet minden nagy művész szem előtt tartottak és megvál-

tozhatatlan alapja a szép műekönyv festéseknek”. (Műekönyvfestés a régi kéziratok és könyvek kézfestéssel való díszítése).

A modern kémikus gondosan analizálta (elemzte) az emberi testet, és semmit sem talált benne, ami nem volna benne a lábai alatt lévő porban. Tehát bebizonyította azt, amit a Biblia mond Adámról: „És formálta vala az Ur Isten az embert a földnek porából”.—1 Mózes 2:7.

A tudomány csak a legujabban állapította meg azt a tényt, hogy az embereknek és a földnek, amelyet mivelnek, időnként pihenniük kell, különben kimerülnek; a zsidó törvény pedig kötelezővé tette, hogy az embernek pihennie kell a hét egy napján és a földnek pihennie kell minden hetedik évben.

Az emberek elaltatása sebészeti műtét előtt, úgy hogy a műtét alatt is álomba merülve maradjanak, aránylag új felfedezés. Az Ur is ezt a módszert alkalmazta Adámnál, amikor Évát teremtette.—1 Mózes 2:21, 22.

Kétszáz évvel ezelőtt Angliában több mint száz léprákos volt. A betegséget végül az elszigetelés módszerével sikerült kiirtani. A léprákosok elkülönítését már Mózes rendelte el.

Csak az utóbbi időben jöttek rá arra, hogy az aggodás egyik legnagyobb oka a rossz egészségnek és a betegségnek. Az Ur Jézus ezt tanította az ő követőinek: „Ne aggodalmaskodjatok tehát az holnap felől, mert a holnap majd aggodalmaskodik a maga dolga felől”.—Máté 6:34.

Amerikakét legnagyobb államférfia volt William H. Seward és Dániel Webster. Seward egy alkalommal azt mondta, hogy „az emberi haladás minden reménye a Biblia egyre fokozódó befolyására irányul”; Wester pedig azt mondta: „Hogyha megmaradunk a Bibliában tanított elvek mellett, akkor a mi országunk jóléte növekedni fog; azonban, hogyha mi és a mi utódaink elhanyagoljuk tanításait és tekintélyét, akkor senki sem mondhatja meg, hogy mily gyorsan szakadhat ránk a katasztrófa, amely minden dicsőségünket a legmélyebb sötétségbe temeti”.

Egy ügyvéd, aki gyakorlott gondolkodó volt, a tiz parancsolat alapos tanulmányozására adta magát. Elmondja a józan gondolkodás azon folyamatát, amely arra vezette, hogy a Bibliát Isten Igéjének fogadja el. Ezt mondja: „Olvastam a történetet. Az egyiptomiak és a körülöttük lévő népek bálványimádók voltak, ugyanigy a görögök és a rómaiak is, de a legbölcsebb és a legjobb rómaiak, sohasem adtak ehhez hasonló törvénykönyvet. Honnan kapta Mózes ezt a törvényt, amely fölülmulja a legfelvilágosodottabb korok filozófiáját? Mózes aránylag barbár korszakban élt, ennek dacára egy olyan törvényt adott, amelyben a későbbi korok tanultsága sem fedezhet fel semmiféle hiányt. Honnan kapta ő ezt? Nem lehetséges, hogy annyira felülemelkedett volna a korán, hogy maga találta volna ki.”

Nagyon fontos manapság, hogy a gyermekek figyelmét újból a Biblia felé irányítsuk.

„AZ IDŐK JELE”

Intézkedés a „vakmerő” Biblia-tanulók ellen

TÖBB ízben értesültünk már arról, hogy a Biblia-tanulókat az ország különböző helyein megakadályozzák az Istentisztelet gyakorlásában: elveszik könyveiket, lapjukat, sőt még a Bibliájukat is. Nemrég egy 17 tagu, többnyire férfiakból álló Biblia-tanuló csoportot kísérték őrsről-őrsre, „vét-kük” lévén, hogy Istent az ő meggyőződésük szerint mérték imádni. M-vásárhelyen oly veszélyes embereknek tartják őket, hogy fegyveres őr áll az összejöveteli helyiség kapujában, nehogy a Biblia-tanulók közül egy is bejuthasson a terembe, hogy zsoldárokkal és lelki énekekkel dicsérjék az Istent. A papok több helyen, mint államellenes „szekta” ellen kérnek erélyes intézkedést a főszolgabíráktól, mert ugymond „ezek nem gyilkolnak, nem ölnek meg senkit” s így „veszélyesek” az államra. A vád ugyanaz, ami volt az egész korszakon keresztül az igaz Biblia-tanulókkal szemben: „Ezek azok, akik a világnak állapotát felfordították” (Cselekedetek 17:6) ... „törvény nélkül való Isteni tiszteltetetre nitják az embereket.” — Cselekedetek 18:13.

Amikor a „papok” az állam segítőkezét kérik, hogy együttesen nyomhassák el ezeket a „vakmerő”, embergyilkosságtól irtózó embereket, nagyon komoly jele ez „az időknek.”

Az idők egy néhány jele

MANAPSÁG minden pontosan úgy következik be, ahogyan azt el lehet várni. Az igazságtalanok eltűnedeznek és hiába keresnek új módszereket a „normális állapotok” helyreállítására a világ „nagy szellemei” által.

Ki nem vett még kezébe valami új folyóiratot és ki nem győződött meg arról, mily „ragyogó” elmében fogant meg a nagyszerű gondolat? A cikk rendszerint így kezdődik „Valamit tenni kell”, mintha ezt még nem is tudtuk volna. Eszünkbe juttatja ez a csöcselék, amely egész nap torkaszakadtából ordította: „Nagy az Efézusiak Dianája”, míg a városi előljáró meg nem kérdezte őket, hogy miért akarnak olyan tényt elhitetni, amit mindenki ismer és biztosra vesz.

Egy másik dolog, amivel a „szentségtelen

háromság” mostan bolondítja a világot „az ismeretlen katona.” Egy fejedelmi esküvő nagy súlyt helyeztek arra, hogy az esküvő menet nagy fáradságot vett magának és gondosan körüljárta a sirt, amelyben az „ismeretlen” fekszik.

Bizonyos, hogy a szegény fiu sokszor éhezett és fázott életében, talán ezekbe is halt bele, azután pedig szegény földi maradványai felett olyan pompát halmoztak össze, amilyenről életében még csak nem is álmodott.

Eszünkbe jut Maria Antoinette francia királyné, aki a forradalom idején, mikor a tömeg azt kiáltotta, hogy nincs kenyere, azt mondta, hogy: „akkor egyék kalácsot.”

Sokkal többre ment volna a szegény, hogyha életében lett volna elegendő táplálék, emberi hajléka, munkaalkalma, szobor, fényes temetés és krokodil-könnyek helyett, akkor, amikor már halott és mindezekről semmit sem tud. Kétségtelen, hogy ez a betegség jelei a politikai testen, amelynek egy isteni kurára lesz szüksége.

A betegség egy másik tünete, amely most az egyházas testületnél észlelhető, hogy papok a szöszékekről a rövid szoknya ellen prédikálnak. Hiába való fáradság! A divanlapok szerint a legközelebbi idényben a szoknya hosszú lesz, nagyon hosszú.

Mégis csak jó dolog, hogyha bár csak rövid ideig, mégis csak van miről prédikálni a papoknak? Vajjon mi következik ezután soron? És mit fognak tenni ezek a javító, ha már mindenki meg lesz javítva? Bizonyára önmagukat fogják akkor megjavítani, különben az új kormányzat nem fogja őket használni.

És miként a pap szokta mondani „mielembefejzeném, még egy dologról kell szóljak. Nevezetesen: A Biblia azt mondja, hogy az utolsó napokban az emberek a barlangokba, sziklákba és a hegyekbe fognak elrejtőzni. Tudjuk, hogy ez a különböző világi szervezeteket, páholyokat stb. jelenti.

Az **Aranykorszak** olvasói bizonyára sokszor gondolnak ezekre a dolgokra, amelyek azt jelentik, hogy az aranykorszak valóban közel van és mindnyájan nagyon boldogok vagyunk, hogy ez így van.

Zsoltár 22 és Ésaías 53 fejezetére emlékeztetünk), hogyha továbbá tekintetbe vesszük, hogy a mai események mily pontos beteljesedései a mi Urunk nagy próféciáinak, akkor bizonyosra vehetjük, hogy Jézus Krisztus által a Jelenésekben adott azon ígélet, hogy a hazugság atyja, az ezeréves uralom alatt meg lesz kötözve és azután — miután a teljes tökélyre emelt embereknek megpróbálására rövid időre szabadon bocsáttatik — a teljes megsemmisülésnek néz

elébe, szintén beteljesedik. Már Mózes parancsolt meg, hogy hallgassunk azon prófétára, akinek szavai megtörténnék és beteljesednek. (5 Mózes 18:22) Engedjük, hogy a Sátán és az ő jelenlegi hatalma értelmünket elhomályosítsák (2 Korinthus 4:4) hallgassunk arra, aki a legnagyobb minden próféta között, akinek szavai éppen napjainkban minden előtt szemmel láthatóan mennek végbe. — Máté 24; Márk 13; Lukács 21.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK

KÉRDÉS: Sokak nevében.

Mindenki, aki komolyan és előítélet nélkül foglalkozik a Bibliával, kétségtelenül arra a következtetésre jut, hogy itt nem lehet szó emberi műről, mert ez volna, úgy magától értetődően ugyanaz volna a rendeltetése, azonban tartalmilag nyilvánvalóan más formában volna megszerkesztve (valószínűleg a mai állami törvényeink mintájára, amelyek szintén kételytelműek és a laikus előtt érthetetlenek) azonban rendelkezésekkel és büntető határozatokkal, a számszerűen hasonlat nélkül, melyeket tartalmaz.

Azonban, aki erről egyszer meggyőződést nyert, nem szabadulhat attól, hogy a dologba egyre jobban bele ne mélyedjen, mert „az egyik kívánja a másikat”, e mellett az avatatlan nem ritkán olyan helyekre esik, hogy egy Istenségben való hite dacára ellentmondásokat vél felfedezni annál is inkább, minél gyakrabban van alkalma olyanokkal vitatkozásba elegetni, akik minden vallási dologgal szemben csak a legközömosolyt, ha ugyan nem durva gúnyt tartanak a szemlélésben, vagy pedig valakit a professzori bölcselmekkel intéznek el. Ilyen helyzetekben aztán még nehezebb a felelet, különösen, ha az embernek magánál is esetleg némi kételyei vannak. A következőkben ezt a kételyt kérdés formájába akarjuk öltöztetni a hálás köszönetet mondunk az erre vonatkozó felvilágosításért.

Ha egyszer a váltságdíj (Krisztus áldozati halálát, valamennyi embernek a bűntől való megszabadításáért) jelentőségét felismertük, tekintve azt, hogy az emberi tervben előre a tartósan engedetlenek teljes megváltása van kiszabva és tekintettel a Biblia azon helyére, amely azt mondja „Isten ismerte a véget a kezdet előtt”, nem látjuk az ide vonatkozó bibliai szöveg összhangját. Mert ha Krisztus mindenekért megváltotta a művét és minden figyelmeztetés és feddés dacára engedetlenek, akkor eszébe juthatna valakinek feltenni e kérdést: „Vajjon valóban hatalmában van-e Istennek az ördögnek megálljt parancsolni?”

Végül pedig úgy áll a dolog, hogy Isten szándékosan engedte meg a rosszat, hogy megpróbálja az embereket az iránta való engedelmesség tekintetében.

A „megengedni” szóból nem nehéz felismerni, hogy Istennek épp úgy módjában lett volna a bűnt megakadályozni, és mivel ebben nem telik kedve és Istennek rossznak a megakadályozásával sok szenvedéstől mentette volna meg az emberiséget, ismét felmerül a kérdés:

Miért történt ez mégis így?”

Hogy kérdésekre szíves választát meg ne tagadja, esetben, ha a fenti sorokat nem találná helyjén, biztosíthatom, hogy azok teljesen őszinték, és semmi más céljuk nincs, mint a helyes ismeret megszerzése, hogy adott esetben, amint azt fennebb említettük, megfellellessünk azoknak, akik a hívőt pályájáról akarják téríteni.

FELELET:

A kutató szellem nem találkozik nagyobb nehézséggel, mint azzal, amely a hozzánk intézett kérdés-

ben van: Miért engedte meg Isten a rossz jelenlegi uralmát? Természetes, hogy Isten úgy is teremthette volna az embert, hogy ne tudjon különbséget tenni a jó és rossz között és anélkül, hogy a rosszat fel tudta volna ismerni és azt cselekedni. És most feltesszük a további kérdést, hogy vajjon Isten nem akadályozhatta volna-e meg a Sátán szándékainak a kivitelét, hogy ezzel a tökéletes és szabad akarattal teremtett embert a Sátán csalásától megóvja? Kétségtelen, hogy Isten ezt is megtehetette volna, azonban ebben az esetben az ember tapasztalata csak a jóra szorított volna és ezzel még nem lett volna kiküszöbölve az a lehetőség, hogy az ember később még se legyen a saját büszkesége áldozatává.

Azután, hogy Ádám a bűn és a kilátásba helyezett büntetés teljes tudatában mégis vétkezett, mi lehetett volna jobb, mint, hogy ő és az ő utódai megismerjék a rosszat. Már ismert dolog, hogy saját kárán tanul az ember. Az Édenből és az Istennel való közösségből kiűzve megkostoltatta velük a betegségét, fájdalmat és a halált, hogy a jó és rossz következményeinek az összehasonlításából mindkettőt kellően értékelhessék. Mind e mellett ő, aki elejétől fogva ismerte a véget, kéznél tartotta a gyógyszert a rossz következményeitől való szabadulásra.

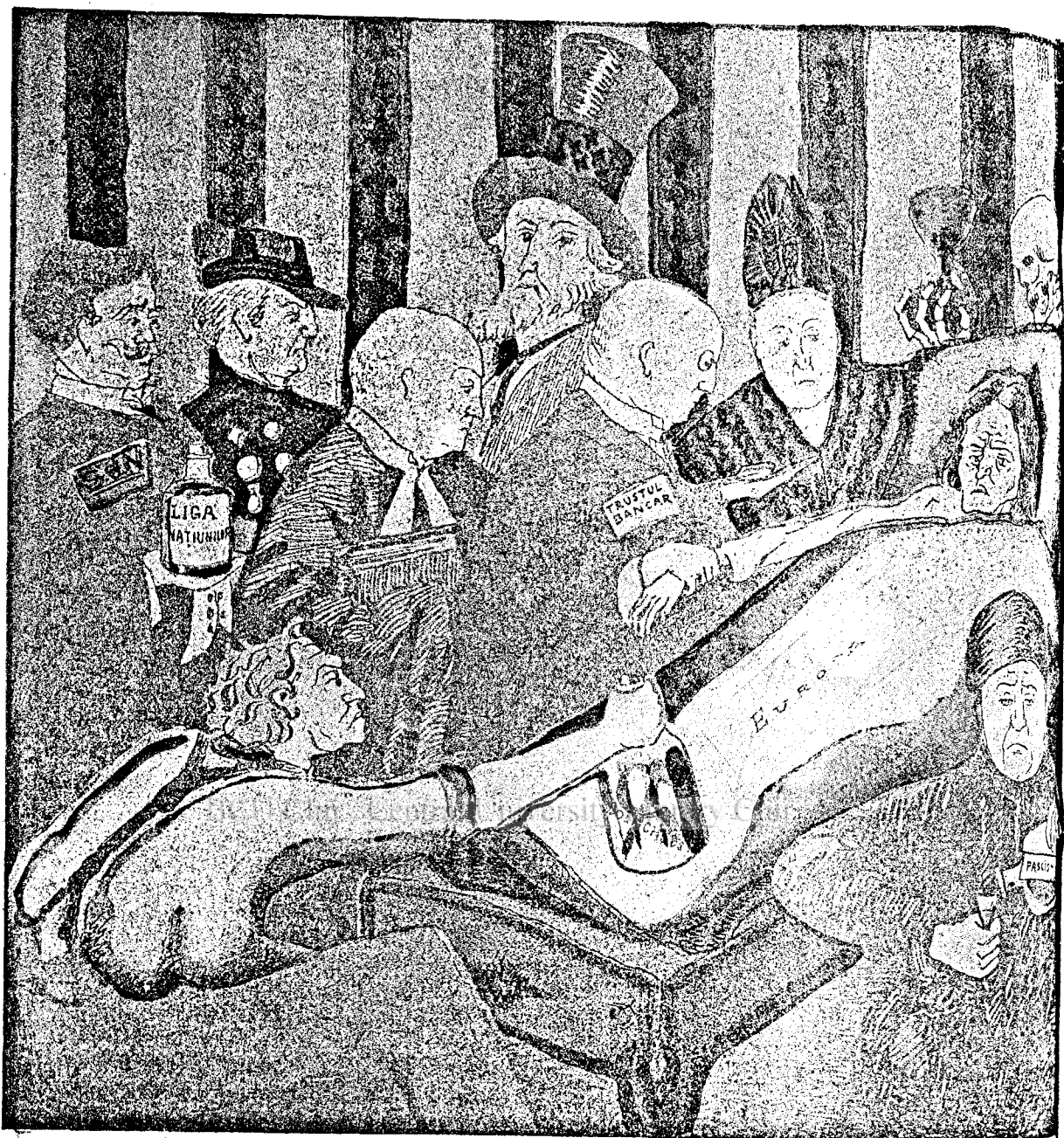
Ádámmal ellentétben az ő utódai első sorban a rosszat tapasztalták meg és csak az aranykorszakban fogják megtudni, hogy mi a jó, még pedig, mint megváltásuk eredményét, amelyet az vitt véghez, aki azután bíró és király lesz. Azután annak, aki a teljes megismerés és felelősség dacára vétkezik, további alkalmat nem ad. Mi haszna volna ennek? Azonban feltehető, hogy kevesen lesznek olyanok, akik az alkalmat okosan nem fogják kihasználni. Ha meggondoljuk azt, hogy a Sátán ezen 1000 év alatt meg lesz fosztva annak a lehetőségétől, hogy az embereket megcsalja, úgy, hogy amint azt a Szentírás mondja, még az együgyűek sem fognak tévedhetni, akkor ez a feltevés nagyon is jogosult. Annál is inkább, mert ha tekintetbe vesszük, hogy az Úr, akinek a jósága és könyörületessége be van bizonyítva, lesz a bíró, ő tudja, hogy ki felelős és ki nem felelős: bizalommal reábizhatjuk a dolgot, mert ő nagylelkű. Ha azután olyanok akadnak, akik eljátszák a kegyelmet, akik annak dacára, hogy tökéletes értelműknél fogva kellően tudják a jót és a rosszat értékelni, szándékos és folytonos engedelmességgel a második halált válasszák, vajjon megérdemelnék ezek a mi szálnalmunkat? Bizonyosan nem.

Szemelőtt tartva a nagy megváltási tervet és az azt követő „helyreállítását minden dolgoknak”, láthatjuk, hogy a rossz megengedéséből áldásnak kell fakadnia, amely más módon nem lett volna elérhető. Mit jelent e mellett az aránylag rövid idő, amely alatt szenvednünk kell a rossz miatt, tekintettel az ezt követő vég nélküli dicsőségre? „Haragja egy pillanatig tart és örökkévaló az ő kegyelme.”

Hogy Istennek hatalma van arra, hogy az ördögöt megfékezze, ehhez kétség sem férhet. Ha meggondoljuk, hogy már Jézus első eljövételével mennyire pontosan teljessétek be a vonatkozó jövendölések (csak a

(Folytatása a 24-ik oldalon alól)

A JÓ ÖREG EURÓPA NÉNI UGY LÁTSZIK PÁLYÁJA VÉGÉHEZ ÉRKEZETT.

Az egyházi, pénzügyi és politikai doktorok évek óta kísérleteznek mindenféle orvosságukkal, hogy a haldokló öreg néni sorvadó szervezetét újból fölélesszék. Mindegyiknek meg van a maga külön szere, amelyről meg van győződve, hogy a beteget újból talpra tudná állítani, hogyha a beteg, rászánná magát arra, hogy erős adaggal vegyen be a felajánlott csodakeverékből.

A rettenetes vérvesztesség 1914 — 1918 években és az azutáni érvágások azonban menthetetlenül a sir szélére vitték. A vén Európa haldokló.

A politikai, a pénzügyi és egyházi hatalom ezt többé meg nem akadályozhatja és egy megifjodott Európa fog feltámadni a miniszterkirályok Királya és minden urak Ura dicsőség uralkodása alatt.